

[Bente Juncker]

Når et barn plantes et sted med en af disse metoder, har politikere et ansvar, som naturen selv af gode grunde ikke har. For CD betyder det for det første retten til i hvert fald som udgangspunkt at have to forældre, en far og en mor, vil jeg gerne understrege. Vi vil aldrig være med til at godkende andet.

I spørgsmålet om enliges og bøssers og lesbisk adgang til at få børn baseret på en metode, som politikere har ansvaret for, er CD helt afklaret.

Men derefter kommer så spørgsmålet om det biologiske ophav. Hvilke problemer vil det give, hvis man forestiller sig, at en kvinde får implanteret et donoræg befrugtet in vitro med sæd fra en fremmed donor? Og det har jo faktisk fundet sted, selv om ministeren har taget afstand fra det. Hvem er så faderen og moderen, og hvad sker der, når der brydes med de fastgroede forestillinger om tilhørsforhold, slægt og arv osv.?

I CD mener vi, at donoranonymiteten må opretholdes, men det er sandelig et spørgsmål, der viser, at den etiske debat ikke skal forbedres politikere og de få, der sidder rundt om i de formelle etiske organer; det er hele samfundet, der skal tænke konsekvenserne igennem, simpelt hen.

Da aldersgrænsen for kvinders adgang til at benytte teknologien for at få børn skulle fastlægges, var det også hensynet til barnet, der var afgørende for CD. Det blev 45 år. Tidspunktet er valgt med omhu. Man kan diskutere for og imod en grænse, men vi fandt det rigtigt, at det tidspunkt, der var tidspunktet for naturens egen deadline, nogenlunde blev efterlignet. Samtidig ønskede vi heller ikke at være alt for restriktive over for kvinderne.

Politikerne er som sagt de ansvarlige og skal udstikke rammerne i lovgivningen og på anden måde. Gøres det nu godt nok, eller skal der lovgives noget mere? Og oprettes der nye udvalg til godkendelse eller vurdering af det ene eller det andet? Hvad har regeringen tænkt sig i forbindelse med eksisterende og fremtidige forplantningsteknologier? Det er det, der spørges om.

Her vil jeg gerne på CD's vegne kvittere for ministerens besvarelse til Folketinget i dag. Jeg synes faktisk, sundhedsministeren har givet en udmærket gennemgang af, hvordan det forholder sig – også med hensyn til redegørelsen for

det indberetningssystem, der lige er indført, og den nye vejledning, der netop er udsendt af Sundhedsstyrelsen. Det viser jo, at regeringen er helt opmærksom på de særlige juridiske og etiske problemer, der kan opstå ved behandling af ufrivillig barnløshed. Nye behandlinger skal anmeldes til Sundhedsstyrelsen og til Det Ethiske Råd, som udtaler sig om både det sundhedsmæssige og det etiske indhold. De udtalelser får vi her i Folketinget, så vi kan følge med i, hvad der sker, og har mulighed for at gribe ind. Offentligheden i videste forstand skulle gerne føle sig tryk ved den måde, det foregår på, og det ønske har CD bestemt også.

For forskningsprojekter inden for biomedicin gælder det, at de altid skal godkendes af det videnskabetiske komitéssystem. Det vil så også sige, at er der givet et forbud mod forskning efter komitéloven, kan der ikke gives nogen ny behandling som resultat af en forskning, der jo ikke har fundet sted.

Men jeg tør ikke stå her i dag og påstå, at det regelsæt, vi opererer med, er det endelige og rigtige for fremtiden. Til gengæld tør jeg godt indrømme, at det også for CD er en svær debat, for det rører ved følelser og tabuer mere end noget andet. Derfor er det tit svært – for ikke at sige umuligt – at begrunde rationelt, hvorfor man siger ja til det ene, men nej til det andet. Hvor skal grænsen for det acceptable gå? Når man stiller børn spørgsmål, som det er for svært for dem at svare på med en begrundelse eller et argument, så siger de slet og ret »fordi«.

En glimrende leder i dagbladet Information den 4. januar med titlen »Designerbabies« konstaterer, at når et barn kan fødes, uden at dets biologiske mor nogen sinde har levet, så er det for perverst, og der spørges så hvorfor. Der er nok ingen rationel begrundelse, siges det, og derfor kan man blive nødt til helt at afvise at begrunde det.

Derfor er den etiske debat en noget speciel debat, hvor vi har lov til – ja måske endda pligt til – også at turde sige ligesom børn: slet og ret »fordi«. Det er en anderledes slags debat, som den enkelte må prøve at komme til afklaring med. Morgenavisen Jyllands-Posten har lige startet en ny debatserie med navnet »Etik og eksistens«. Det er et godt initiativ, og den serie synes jeg at alle – også uden for dette hus – skal følge med i og gerne må bidrage til. Det